

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 17-10-2016
Αρ. Πρωτ.:19609
Βαθμός Προτερ.: ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Π. ΚΑΙ Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Α' ΑΘΗΝΑΣ
Ταχ. Δ/ση: Δώρου 9
Τ.Κ. – Πόλη: 104 32 Αθήνα
Ιστοσελίδα:<http://dipe-a-athin.att.sch.gr>
E-mail: mail@dipe-a-athin.att.sch.gr

ΠΡΟΣ: Τα Δημ. Σχολεία και Ν/γεία
της Α' Δ/σης Π.Ε. Αθηνών
Έδρες τους

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ

Μαρία Δημοπούλου, perivallontikiaathinas@yahoo.gr
Τηλέφωνο: 2105244883, FAX: 2105243980

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Καλλιόπη Κύρδη, a.politistika@gmail.com
Τηλέφωνο: 2105202181, FAX: 2105243980

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Τριαντάφυλλος Δούκας, agogiygeias@yahoo.gr
Τηλέφωνο: 2105244510, FAX: 2105243980

ΚΟΙΝ.: κ.κ. Σχολικούς Συμβούλους Π.Ε.
Προσχολικής Αγωγής
Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ειδικής Αγωγής
Ειδικοτήτων

**ΘΕΜΑ:ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
(Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων)
ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-17**

Σχετικά: Αρ. Πρωτ.170596/ΓΔ4/13-10-2016 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Σπουδών ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Οι υπεύθυνοι Σχολικών Δραστηριοτήτων της Α' Διεύθυνσης Π.Ε. Αθηνών Δημοπούλου Μαρία, Κύρδη Καλλιόπη και Δούκας Τριαντάφυλλος ευχόμεστε καλή συνεργασία και σε αυτή τη σχολική χρονιά. Με αυτό το κοινό έγγραφο σας δίνουμε τις απαραίτητες πληροφορίες οι οποίες μπορεί να συμβάλουν στον καλύτερο σχεδιασμό και υλοποίηση των προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων που θα αναλάβετε.

A. Κάθε εκπαιδευτικός που επιθυμεί να αναλάβει την υλοποίηση προγράμματος/προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων πρέπει να συμπληρώσει φόρμα με τα στοιχεία του κάθε προγράμματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdvTxUzS5E-F4lpaPoQqdPbEwPjQjR1fRyg0xcaX-LtF26K-A/viewform>.

B. Θα πρέπει να ακολουθήσει η κατάθεση των εντύπων σχεδίων υποβολής προγραμμάτων (επισυνάπτεται το σχετικό έντυπο), με τη σφραγίδα του σχολείου, στην Α' Διεύθυνση Π.Ε. Αθηνών (Δώρου 9, 104 32, 7^{ος} όροφος). Η κατάθεση των εντύπων του κάθε σχολείου πρέπει να συνοδεύεται από το πρακτικό του συλλόγου διδασκόντων.

Για να θεωρηθεί ότι έχει κατατεθεί προς έγκριση ένα πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων) θα πρέπει :

A. να έχει υποβληθεί η ηλεκτρονική φόρμα με τα στοιχεία του Προγράμματος και

B. να κατατεθεί το έντυπο Σχέδιο Υποβολής Προγράμματος.

Η υποβολή πρέπει να γίνει μέχρι τις 11 Νοεμβρίου 2016.

Το έντυπο υποβολής προγράμματος είναι κοινό και για τα τρία γραφεία: στο πάνω μέρος ο εκπαιδευτικός επιλέγει σε ποιο ή ποια (εφόσον το πρόγραμμα κατατίθεται σε 2 γραφεία) επιθυμεί να το υποβάλει. Στην περίπτωση κατάθεσης προγράμματος από κοινού σε 2 γραφεία, θεωρείται ότι έχουν υποβληθεί 2 προγράμματα.

Για κάθε διαφορετικού θέματος πρόγραμμα αποστέλλει νέο έντυπο υποβολής.

Η διάρκεια υλοποίησης ενός προγράμματος είναι από **δύο (2) έως πέντε (5) μήνες**. Κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να υλοποιεί μέχρι **δύο (2) προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων**. Σε κάθε πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν συνολικά ως **συνεργάτες μέχρι και δύο (2) εκπαιδευτικοί**.

Τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Αγωγής, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων πραγματοποιούνται **με διάχυση στα γνωστικά αντικείμενα, στην Ευέλικτη Ζώνη ή στο Ολοήμερο Σχολείο**. Δικαίωμα να αναλάβουν πρόγραμμα έχουν όλοι οι εκπαιδευτικοί, που εργάζονται σε σχολεία της Α΄ Διεύθυνσης Π.Ε. Αθήνας, ανεξάρτητα από ειδικότητα και θέση.

Προγράμματα eTwining και ERASMUS+ μπορούν να κατατίθενται, πέραν των δύο προγραμμάτων της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με το θέμα τους, στο ανάλογο γραφείο (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων), προκειμένου να έχουν υποστήριξη με υλικό και επιμόρφωση. Περισσότερες λεπτομέρειες στο με [αρ. Πρωτ.170596/ΓΔ4/13-10-2016](http://www.minedu.gov.gr/170596/ΓΔ4/13-10-2016) έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Σπουδών ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τα προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων, υλοποιούνται εντός ωρολογίου προγράμματος ως ακολούθως:

Νηπιαγωγείο:

Σε συμφωνία με τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, τόσο στο υποχρεωτικό-πρωινό όσο και στο απογευματινό ολοήμερο προαιρετικό πρόγραμμα.

Τάξεις Α΄ - Δ΄:

Στις τάξεις Α΄ - Δ΄ κατά κύριο λόγο στην Ευέλικτη Ζώνη, καθώς στις τάξεις αυτές προβλέπεται σύμφωνα με το Ωρολόγιο Πρόγραμμα διακριτός χρόνος για την Ευέλικτη Ζώνη, και στο πλαίσιο της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων, σε συμφωνία με τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, προεκτείνοντας το περιεχόμενο συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων ή συνδυάζοντας περισσότερα από ένα γνωστικά αντικείμενα, προκειμένου να διερευνηθούν όλες οι πτυχές που πραγματεύεται το Πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων.

Τάξεις Ε΄-ΣΤ΄:

Στις τάξεις Ε΄-ΣΤ΄ τα προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων θα αναπτύσσονται στο πλαίσιο της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων, σε συμφωνία με τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, προεκτείνοντας το περιεχόμενο συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων ή συνδυάζοντας περισσότερα από ένα γνωστικά αντικείμενα, προκειμένου να διερευνηθούν όλες οι πτυχές που πραγματεύεται το Πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων. Συνοπτικά παραδείγματα μπορείτε να δείτε στην ιστοσελίδα μας.

Επικοινωνία

Οι συνάδελφοι μπορούν να απευθύνονται στους Υπεύθυνους Σχολικών Δραστηριοτήτων για πληροφορίες, ποικίλο εκπαιδευτικό υλικό, βιβλιογραφία και κάθε δυνατή βοήθεια στη διαμόρφωση των στόχων και της μεθοδολογίας του προγράμματός τους, καθώς και για επίσκεψη στο σχολείο:

- > **Για τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Αγωγής**, στην Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: Μαρία Δημοπούλου στο τηλέφωνο 2105244883.
- > **Για τα προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων**, στην Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων Καλλιόπη Κύρδη στο τηλέφωνο 210 5202181.
- > **Για τα προγράμματα Αγωγής Υγείας**, στον Υπεύθυνο Αγωγής Υγείας Τριαντάφυλλο Δούκα, στο τηλέφωνο 210 5244510.

Στην **ιστοσελίδα** της Α΄ Δ/σης Π.Ε. Αθηνών <http://dipe-a-athin.att.sch.gr>, στις αντίστοιχες σελίδες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Πολιτιστικών Θεμάτων και Αγωγής Υγείας, αναρτώνται οι προκηρύξεις όλων των σεμιναρίων και όλα τα χρήσιμα έγγραφα που αφορούν στα Γραφεία Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Στάδια σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

1. Απόφαση για την εφαρμογή προγράμματος
2. Επιλογή θέματος
3. Παιδαγωγική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων (Πρακτικό)
4. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων, επισκέψεων και συνεργασιών
5. Υποβολή στοιχείων προγράμματος με ηλεκτρονική φόρμα και κατάθεση σχεδίου προγράμματος

στο αντίστοιχο/α Γραφείο/α (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων)

6. Υλοποίηση δραστηριοτήτων και δράσεων
7. Παρουσίαση – δημοσιοποίηση (προαιρετικά)
8. Αποστολή (ηλεκτρονικά) συνοπτικής αποτίμησης της υλοποίησης του προγράμματος
9. Κατάθεση τελικών προϊόντων

Επίσης προτείνεται η **δημιουργία** στο σχολείο **αρχείου σχολικών δραστηριοτήτων**, αν δεν υπάρχει ήδη, για τη διαφύλαξη και σωστή επαναχρησιμοποίηση των εκπαιδευτικών υλικών που παρέχονται από τους Υπευθύνους στα σχολεία με την εκπόνηση προγραμμάτων και τα τυχόν προϊόντα που παράγονται από τους εκπαιδευτικούς.

Υλοποίηση Προγραμμάτων και χορήγηση βεβαιώσεων

Οι Διευθυντές/ήντριες και οι Προϊστάμενες/οι των Νηπιαγωγείων ενημερώνουν εγγράφως τους Υπευθύνους Σχολικών Δραστηριοτήτων για την ολοκλήρωση ή μη των Προγραμμάτων καθώς και για τη συμμετοχή ή μη όλων των εκπαιδευτικών, οι οποίοι είχαν αρχικά εκδηλώσει ενδιαφέρον για την υλοποίησή τους, σύμφωνα με το Έντυπο Υποβολής Προγράμματος.

Μετά την ολοκλήρωση των Προγραμμάτων, την αποστολή συνοπτικής αποτίμησης της υλοποίησής τους, την έγγραφη βεβαίωση του Διευθυντή και την κατάθεση των τελικών προϊόντων, χορηγείται η **Βεβαίωση Υλοποίησης του Προγράμματος**.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, και Πολιτιστικών Θεμάτων της Α' Διεύθυνσης Π.Ε. Αθηνών θα δώσουν έμφαση στα παρακάτω θέματα:

- ✓ **Προσφυγικό ζήτημα, πρόληψη ρατσισμού και ξενοφοβίας – διαπολιτισμικός διάλογος**
- ✓ Εκπαίδευση για τα **Ανθρώπινα Δικαιώματα / Δικαιώματα του παιδιού**, επικεντρώνοντας σε ζητήματα εκπαίδευσης στη Δημοκρατία, πρόληψης του ρατσισμού, κοινωνικών και ανθρωπίνων σχέσεων, φτώχειας, δημιουργίας θετικού σχολικού κλίματος ενάντια στη βία και τον αποκλεισμό, ελευθερίας έκφρασης, ανάπτυξης δεξιοτήτων του ενεργού πολίτη, αλληλεγγύης.

Υπενθυμίζουμε ότι «Για τη φετινή σχολική χρονιά προτείνεται η ανάπτυξη συνεργασιών των σχολικών μονάδων στο πλαίσιο των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων με τμήματα Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση Προσφύγων (ΔΥΕΠ). Στις ΔΥΕΠ φοιτούν παιδιά πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν σε κέντρα ή δομές φιλοξενίας του Ελληνικού κράτους ή της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ (ΥΑ 152360/ΓΔ4/19-09-2016, ΦΕΚ 3049/2016, τ.Β). Η συνεργασία μπορεί να αναπτυχθεί με τη μορφή κοινής εκπόνησης και υλοποίησης προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων, αλλά και με τη διοργάνωση αυτοτελών δραστηριοτήτων, δράσεων ή παρεμβάσεων».

Στο πλαίσιο του Περιβαλλοντικού – Πολιτιστικού τοπικού Δικτύου «Το Βλέμμα στην πόλη» θα υποστηριχθούν με υλικό, εργαστήρια και ποικίλες συνεργασίες με μαθητές και εκπαιδευτικούς προγράμματα περιβαλλοντικά – πολιτιστικά με θέμα ή άξονες:

- ✓ **Το παιδί, η πόλη και τα μνημεία.** Ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των μαθητών απέναντι στο σοβαρό θέμα των βανδαλισμών των υπαίθριων δημόσιων χώρων με έμφαση στη γνωριμία με γλυπτά της γειτονιάς του σχολείου και ευρύτερα της πόλης και στην υιοθεσία τους.
- ✓ **Αρχιτεκτονική και σχολικός χώρος**

ΣΥΝΕΡΓΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Προγράμματα εγκεκριμένα από το ΥΠ.Π.Ε.Θ, τα οποία υλοποιούνται ή θα υλοποιηθούν από σχολεία της Α' Διεύθυνσης, μπορούν να υποβληθούν ως προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, προκειμένου να υποστηριχθούν από τα γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων, όπως για παράδειγμα, τα παρακάτω:

- Νοιάζομαι και Δρω (Αρ. Πρωτ. Φ.13.1/163822/Δ2 /4-10-2016)

- Μαθαίνουμε παρέα (Αρ. Πρωτ. Φ.14/2048/162886/Δ1/30-9-2016)
- Υγιή παιδιά, υγιής πλανήτης (Αρ. Πρωτ. Φ 14/2053/167184/Δ1/10-10-2016)

Η προαγωγή της φιλαναγνωσίας προτείνουμε να αποτελεί οριζόντιο στόχο των Προγραμμάτων.

Οι εκπαιδευτικοί που θα επιλέξουν ένα από τα παραπάνω θέματα μπορούν να το καταθέσουν σε κοινό έντυπο στο οποίο θα σημειώσουν με **X** τα γραφεία στα οποία υποβάλλεται το πρόγραμμά τους.

ΤΟΠΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

- ✓ Το τοπικό Δίκτυο «**Αειφόρα σχολεία στην Α΄ Διεύθυνση Π.Ε. Αθήνας**», που συντονίζεται από κοινού από τα γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Πολιτιστικών Θεμάτων, σε συνεργασία με το γραφείο Αγωγής Υγείας, έχει στόχο την υποστήριξη του μετασχηματισμού του σχολείου προς την αειφορία με τη μεθοδολογία της ολιστικής σχολικής προσέγγισης (whole school approach) και την επεξεργασία των 8 πυλώνων εισόδου: *Δημοκρατία –συμμετοχή /Προαγωγή της μάθησης /Προαγωγή των τεχνών και του πολιτισμού /Αειφορικό κτίριο και αυλή /Εξοικονόμηση ενέργειας και βιώσιμες μετακινήσεις /Εξοικονόμηση φυσικών πόρων /Προαγωγή της Υγείας /Από την τοπική στην παγκόσμια κλίμακα*. Τη φετινή χρονιά θα δοθεί έμφαση στην **αρχιτεκτονική του σχολικού χώρου** και την παιδαγωγική της αυλής .
- ✓ Το τοπικό Δίκτυο «**Βλέμμα στην ΠΟΛΗ**», που συντονίζεται από κοινού από τα γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Πολιτιστικών Θεμάτων, έχει στόχο τη γνωριμία των μαθητών με την ΠΟΛΗ, μέσα από τις θεματικές της **Αρχιτεκτονικής, των Μνημείων – αρχαιολογικών χώρων – μουσείων, των Διαδρομών, της Φύσης, των Μετακινήσεων, των Ανθρώπινων σχέσεων, των προσδοκιών για το μέλλον, τη διεκδίκηση των ελεύθερων χώρων και τις δεξιότητες του ενεργού πολίτη**. Τη φετινή χρονιά θα δοθεί έμφαση σε θέματα γνωριμίας με την υπαίθρια γλυπτική στο δημόσιο χώρο της πόλης και ευαισθητοποίηση στο ζήτημα του βανδαλισμού.
- ✓ Το τοπικό Δίκτυο «**Ανθρώπινα Δικαιώματα –Δημοκρατία –Ενεργός Πολίτης**», που συντονίζεται από κοινού από τα γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Πολιτιστικών Θεμάτων. Τη φετινή χρονιά θα δοθεί έμφαση σε θέματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και πρόληψης ρατσισμού.

Περισσότερες πληροφορίες και οι αντίστοιχες αιτήσεις για τη συμμετοχή των σχολείων στα Τοπικά Δίκτυα θα αποσταλούν μετά την υποβολή των προγραμμάτων.

Προϋπόθεση συμμετοχής σε Τοπικό Δίκτυο είναι η υποβολή προγράμματος/άτων με σχετική θεματολογία. Τα προγράμματα θα υποβληθούν από κοινού στα γραφεία τα οποία αφορούν.

ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μπορούν να ενταχθούν και να ενισχυθούν από τα Τοπικά, Περιφερειακά και Εθνικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Σε περίπτωση που υλοποιείται Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης συναφές με τη θεματική κάποιου Δικτύου Π.Ε., οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο Κ.Π.Ε. μέσω του Υπευθύνου για συμμετοχή στο δίκτυο και παροχή υλικού. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα επίσκεψης σε Κ.Π.Ε. Στην Αττική λειτουργούν **τέσσερα Κ.Π.Ε.: ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ, ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ, ΛΑΥΡΙΟΥ, ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ**. Θα ακολουθήσει αναλυτική εγκύκλιος με τις σχετικές πληροφορίες και έντυπα για επίσκεψη.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Επανασυνδέοντας τα παιδιά με τη φύση /μεθοδολογία ΘΕΡΦΥΣ
- **Αειφόρο σχολείο**, ένα σχολείο κοινότητα, που νοιάζεται και συμμετέχει (δικαίωμα στην έκφραση, τη συμμετοχή και τη δράση/ εκπαιδεύοντας τους μαθητές στη δημοκρατία και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Η κλιματική αλλαγή μας αφορά όλους
- Η αυλή του σχολείου / Ο κήπος του σχολείου
- **Το παιχνίδι** στην πόλη-παιδικές χαρές-όμορφη πόλη
- Γνωριμία με τη γειτονιά μου, τη συνοικία μου

- **Η πόλη μου**
- Πόλη και ποιότητα ζωής
- **Περιβαλλοντικές και ιστορικές διαδρομές στη φύση και στην πόλη**
- Αστικό και περιαστικό πράσινο
- Η Πάρνηθα, ο Υμηττός και η Πεντέλη: πνεύμονες της Αθήνας
- Το πράσινο στην πόλη
- Οι λόφοι της Αθήνας (Στρέφη, Φιλοπάππου...)
- **Δάσος και κλιματικές αλλαγές**
- Προστατεύω το δάσος, προστατεύω τον πλανήτη
- **Φυτά του τόπου μου**
- Βότανα και αρωματικά φυτά της Ελλάδας
- **Νερό- Θάλασσα**
- Μεσόγειος Θάλασσα
- Χερσαία και υδατικά οικοσυστήματα
- **Οι φίλοι μας τα ζώα** (ζωοφιλία, αδέσποτα, απειλούμενα είδη, ζώα τσίρκου, ζωολογικών πάρκων, πειραματόζωα)
- Βιοποικιλότητα -απειλούμενα είδη - προστατευόμενες περιοχές
- Ένα ταξίδι στην Ελλάδα (το φυσικό περιβάλλον της και τον πολιτισμό της)
- **Γεωργία – Διατροφή – Ποιότητα Ζωής**
- Λάδι, σιτάρι, κρασί
- **Μέλισσες, μια θαυμαστή κοινότητα, μια ευκαιρία για τον πλανήτη**
- **Αέρας** – ατμοσφαιρική ρύπανση - φαινόμενο θερμοκηπίου - τρύπα του όζοντος
- Κλιματικές αλλαγές, φυσικές καταστροφές και ανθρώπινη παρέμβαση
- **Απορρίμματα** (διαχείριση και ανακύκλωση)
- **Μέσα μεταφοράς - Κυκλοφοριακή Αγωγή**
- **Το ποδήλατο**, μια ευκαιρία για παιχνίδι, φυσική άσκηση και οικολογική μετακίνηση
- Φυσικοί πόροι
- Γη, ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης
- Μικροί δημοσιογράφοι για το περιβάλλον
- **Οικολογοτεχνία /διαδρομές ανάγνωσης και δημιουργικής γραφής για το περιβάλλον**
- Μύθοι για το περιβάλλον (ο μύθος της Περσεφόνης και του Ερυσίχθονα)
- Εναλλακτικός και οικολογικός τουρισμός
- Περιβάλλον, υγεία και ποιότητα ζωής
- Περιβάλλον και ιστορία, μυθολογία, λαογραφία, τοπική ιστορία
- Το περιβάλλον ως πηγή έμπνευσης της τέχνης (λογοτεχνία, ζωγραφική, γλυπτική, κινηματογράφος, μουσική)
- Περιβάλλον και μνημεία, αρχαιολογικοί και ιστορικοί χώροι
- Το περιβάλλον ως έκθεμα (μουσειακά εκθέματα, εκθέσεις φωτογραφίας, συλλογές...)
- Περιβάλλον και μνημεία βιομηχανικής κληρονομιάς
- Το περιβάλλον ως πεδίο συνάντησης των πολιτισμών
- **Περιβάλλον και Ζητήματα Κοινωνικών / ανθρώπινων σχέσεων.** Ανάγκες και δικαιώματα των παιδιών /Ανθρώπινα δικαιώματα και υποχρεώσεις Αποδοχή διαφορετικότητας. Συμμετοχική δημοκρατία. Παραβατική συμπεριφορά. Εθελοντισμός. Ισότητα φύλων και φυλών.
- Ειρήνη - Πόλεμος Δικαιώματα των παιδιών-θυμάτων πολέμου
- **Ανθρώπινα Δικαιώματα και Περιβάλλον**
- Δικαίωμα στο πράσινο και τους ελεύθερους χώρους/στο νερό/ στη φθινή και καθαρή ενέργεια/ στα δάση/ στον καθαρό αέρα/ στο ασφαλές και δημιουργικό παιχνίδι
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις για μια βιώσιμη πόλη
- Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και ατυχήματα: Πυρηνικά, χημικά
- Αειφόρος ανάπτυξη και τα δικαιώματα της νέας γενιάς και της επόμενης γενιάς

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ενδεικτικά ένα πολιτιστικό πρόγραμμα μπορεί να αναπτυχθεί στους παρακάτω θεματικούς τομείς και αντίστοιχες δράσεις:

Πολιτιστική κληρονομιά

Παραδείγματα: Λαογραφία/ Γλυκός και άυλος πολιτισμός (ήθη, έθιμα, τελετουργίες, παραδόσεις, ενδυμασία, παιχνίδια/ το λάδι, το σάρι, το ψωμί το κρασί, το μέλι από την αρχαιότητα ως σήμερα: λαϊκές παραδόσεις, τέχνη, παραδοσιακή επεξεργασία και οικονομία. Λαϊκή μουσική παράδοση. Λαϊκά παραμύθια. Το δέντρο/ ο άνεμος/ η θάλασσα/ τα ζώα μέσα από τη λαϊκή παράδοση. Λαϊκή αρχιτεκτονική – νεότερη και σύγχρονη αρχιτεκτονική. Παλιά επαγγέλματα: Καταγραφές και μαρτυρίες. Πολιτισμός της διατροφής: λαϊκή παράδοση/ παραμύθια/ συνταγές/ συνήθειες, ιστορία. Καθημερινά αντικείμενα: ιστορία και εξέλιξη. Ταξίδια στην Ελλάδα και τον πολιτισμό της κ. ά.

Ανθρώπινα δικαιώματα – δικαιώματα του παιδιού, διαπολιτισμικές προσεγγίσεις, ρατσισμός, ετερότητα, εκπαίδευση στη δημοκρατία, σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα

Πρόσφυγες, μετανάστες, χτες και σήμερα

- > Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα / Δικαιώματα του παιδιού
- > Εκπαίδευση στη Δημοκρατία και τον διάλογο, ανάπτυξη δεξιοτήτων του ενεργού πολίτη
- > Εθελοντισμός και αλληλεγγύη
- > Πολιτισμική πολυμορφία
- > Πόλεμος και ειρήνη – τα παιδιά του πολέμου
- > Κοινωνική συμβίωση – επικοινωνία, διαπολιτισμικός διάλογος για την προώθηση της κατανόησης του άλλου, της ισοτιμίας πολιτισμών και ανθρώπων, της κοινωνικής συνύπαρξης.

Παραδείγματα: Τα ανθρώπινα δικαιώματα/ τα δικαιώματα του παιδιού μέσα από τις τέχνες, τη λογοτεχνία, τις μαρτυρίες, τον κινηματογράφο, τον τύπο... Ετερότητα και αποδοχή (αναπηρία, φύλο, σωματότυπος, καταγωγή κ.λπ). Εκπαίδευση στη δημοκρατία, τον σεβασμό του άλλου και την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μετανάστευση/ ξενιτιά: χτες, σήμερα. Η διαφορετικότητα μέσα από την παιδική λογοτεχνία/ τον κινηματογράφο. Ο ξένος μέσα από το παιδικό βιβλίο /το παραμύθι /το τραγούδι. Μύθοι και παραδόσεις των λαών. Η καθημερινή ζωή στους τόπους καταγωγής των παιδιών της τάξης. Παιχνίδια του κόσμου. Πρωτοχρονιές/ άλλες γιορτές στον κόσμο. Μάσκες (τελετουργικές, αποκρίας κ.α.). Θρησκείες του κόσμου. Γλώσσες.

Αειφορία και πολιτισμός

Προαγωγή των τεχνών και του πολιτισμού στο αειφόρο σχολείο. Δικαίωμα στην έκφραση. Προαγωγή των χαρακτηριστικών/δεξιοτήτων του ενεργού πολίτη και της Δημοκρατίας. Επίλυση κρίσεων μέσω των τεχνών. Το σχολείο ως κοινότητα: έκφραση, πολιτισμός της συνεργασίας, συμμετοχή και δράση. Το σχολείο συναντά την κοινότητα. Αειφορία και τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών.

Προώθηση της ανάγνωσης, Φιλαναγνωσία, Δημιουργική γραφή, Δημιουργία και λειτουργία σχολικής βιβλιοθήκης

Παραδείγματα: Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες γύρω από αναγνώσεις λογοτεχνικών βιβλίων. Προσέγγιση του έργου συγγραφέων. Θεματικές προσεγγίσεις μέσα από βιβλία (π.χ. φιλίες, ετερότητα, ιστορίες της θάλασσας, οικογένεια, παιδί και παιχνίδι, αθλητισμός κ.ά.). Λέσχη ανάγνωσης. Ποίηση και δημιουργία. Συγγραφή ιστοριών με αφορμή ένα θέμα, ένα βιβλίο. Δημιουργικές αναγνώσεις λογοτεχνίας. Κόμικς

Μαθητικός τύπος, μαθητικό ραδιόφωνο

Μαθητικός τύπος – δημοσιογραφικός λόγος. Έκδοση εφημερίδας ή περιοδικού σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Δημιουργία ραδιοφωνικών εκπομπών (European School Radio). Σύνδεση της σχολικής ζωής και των σχολικών δραστηριοτήτων με την επικαιρότητα, τα τοπικά και παγκόσμια γεγονότα κ.α.

Θέατρο /είδη θεάτρου

Παραδείγματα: Γνωριμία με τα είδη και την ιστορία του θεάτρου. Το θέατρο στον κόσμο. Το θέατρο στην αρχαιότητα. Σύγχρονες παραστατικές τέχνες. Θεατρικό εργαστήρι. Θεατρική παράσταση. Θέατρο ντοκουμέντο. Θέατρο σκιών. Κουκλοθέατρο. Ανάπτυξη παραστατικών δεξιοτήτων των μαθητών. Δημιουργία θεατρικού κειμένου και παράστασης (σκηνικά, κουστούμια, μάσκες, εργαστήριο κουκλοθέατρου ή θεάτρου σκιών) κ.ά.

Μουσική – χορός

Παραδείγματα: Μουσικό εργαστήρι – συγκρότηση χορωδίας. Γνωριμία με είδη μουσικής. Γνωριμία με την ιστορία της μουσικής. Γνωριμία με μουσικά κινήματα. Μουσική και εικαστικές τέχνες - λογοτεχνία.

Διαπολιτισμικές προσεγγίσεις μέσα από τη μουσική των λαών(εθνομουσικολογία).Πειραματική Μουσική. Ηχοτοπία. Γνωριμία με μουσικά όργανα (αρχαία, παραδοσιακά κ.λπ.) και κατασκευή. Χορευτικό εργαστήριο. Ο χορός στον κόσμο, τελετουργίες. Ιστορία / εξέλιξη του χορού. Παραδοσιακοί χοροί. Σύγχρονος Χορός και Λογοτεχνία /εικαστικές τέχνες. Χοροθέατρο κ.ά.

Εικαστικά, εικαστικές τέχνες

Παραδείγματα: Εικαστικό εργαστήριο. Δημιουργία μαθητικού εργαστηρίου σε κάποιο τομέα εικαστικής έκφρασης (πηλοπλαστική, δημιουργίες από χαρτί, trash art – τέχνη από σκουπίδια, arte povera κ.ά.) Μυθολογία και τέχνη. Το παιδί/η μητέρα/ η θάλασσα/ το δέντρο κ.ά., στην τέχνη. Όψεις της ιστορίας μέσα από την τέχνη. Αισθητική παρέμβαση στον σχολικό χώρο. Ιστορία / κινήματα της αρχιτεκτονικής. Δημιουργοί και το έργο τους. Μελέτη και συλλογή στοιχείων σχετικά με εικαστικά κινήματα (ιμπρεσιονισμός, εξπρεσιονισμός κ.λπ.) και τεχνотροπίες. Από την τέχνη στη δημιουργική γραφή κ.ά.

Εικόνα: φωτογραφία, κινηματογράφος, κινούμενη εικόνα

Παραδείγματα: Τοπική ιστορία, επαγγέλματα κτλ. μέσα από φωτογραφίες. Κινούμενα σχέδια: εξέλιξη, τεχνικές, σύνθεση. Όμιλος φωτογραφίας. Φωτογραφικές διαδρομές. Η τέχνη και η τεχνική της φωτογραφίας. Κινηματογράφος: αφιερώματα σε σκηνοθέτες ή διάφορα θέματα (το παιδί στο κινηματογράφο, παραδοσιακά επαγγέλματα, σχολεία εδώ κι αλλού, δικαιώματα του παιδιού κ.ά.) Οργάνωση και λειτουργία κινηματογραφικής λέσχης. Δημιουργία μιας ταινίας μυθοπλασίας ή ντοκιμαντέρ. Animation. Αποκωδικοποίηση, κωδικοποίηση και δημιουργία μηνυμάτων λόγου και εικόνας, αγωγή της τηλεόρασης- απομυθοποίηση κ.ά.

Τοπική ιστορία, ιστορία και πολιτισμός, Μυθολογία

Παραδείγματα: Μαρτυρίες και προφορική ιστορία. Η ιστορία μου, οι ιστορίες μας (οικογενειακή ιστορία – νεότερη ιστορία μέσα από οικογενειακά τεκμήρια και αφηγήσεις). Ιστορικές περιόδους μέσα από την τέχνη και τη λογοτεχνία. Αρχαιολογία. Από την αρχαία στη σύγχρονη πόλη (Αθήνα), καθημερινή ζωή, (κοινωνική σύνθεση, ψυχαγωγία, καλλιτεχνική παραγωγή...). Εξέλιξη του πολιτιστικού τοπίου(Οι λόφοι της Αθήνας- Πνύκα, Φιλοπάππου...). Πολιτιστικές διαδρομές. Σχολικά κτίρια με ιστορία. Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων. Μυθολογία στην τέχνη, τοπική μυθολογία, μυθολογία και ιστορία, μυθικά πλάσματα, μυθολογία και φύση κ.ά.

Μουσειακή αγωγή

Τρόποι προσέγγισης ενός μουσείου ή άλλου χώρου πολιτισμικής αναφοράς. Θεματικές διαδρομές από μουσείο σε μουσείο. Με αφορμή ένα έκθεμα/ μια έκθεση, έρευνα και προσέγγιση μιας περιόδου/ κοινωνίας/ενός θέματος. Ελεύθεροι χώροι και έκφραση. Αρχαιολογικοί χώροι και ανασκαφές/ Μνημεία/ Βιομηχανική κληρονομιά. Υιοθεσία αγάλματος, μνημείου, οικιστικού συνόλου, αρχιτεκτονήματος, αρχαιολογικού πάρκου κ.ά.

Άλλα θέματα, παραδείγματα:

Ρητορική, ρητορικοί όμιλοι, επιχειρηματολογία

Φιλοσοφία, φιλοσοφία με παιδιά, φιλοσοφία στην αρχαιότητα, σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα, φιλοσοφία των επιστημών, η έννοια του χρόνου, η φιλοσοφία στην καθημερινή ζωή κ.α.

Πολιτιστικά Προγράμματα και Τ.Π.Ε.: Δημιουργία ιστοσελίδας με θέματα πολιτισμού, ψηφιακές αφηγήσεις, ψηφιακά παιχνίδια, ψηφιακή τέχνη

Πνευματικά Δικαιώματα

Γέννηση και εξέλιξη της γραφής - ιστορία της γραφής και της τυπογραφία

Ταξίδι/ όψεις της καθημερινότητας στην αρχαία Ελλάδα /στη βυζαντινή Ελλάδα/στα νεώτερα χρόνια

Παιχνίδι

Τεχνολογικά επιτεύγματα

Επιστήμες και τέχνες

και άλλα πολιτιστικά θέματα.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

α. Μαθαίνω για τη ζωή

Υγεία και υγιεινή του σώματος

- Η Υγεία ως πολιτισμικό και κοινωνικό αγαθό

- Διαπολιτισμικές Προσεγγίσεις στην Υγεία και την Ασθένεια
- Εξαρτησιογόνες Ουσίες (καπνός, αλκοόλ, ναρκωτικά)
- Ασθένειες: AIDS, ηπατίτιδα Β, Μεσογειακή αναιμία, καρδιαγγειακά νοσήματα, ασθένειες στο εργασιακό περιβάλλον, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, καρκίνος
- Παιδοαλλεργίες, αναπνευστικά προβλήματα, νευρολογικές διαταραχές
- Πληθυσμιακές μετακινήσεις και ασθένειες
- Στοματική υγιεινή, φροντίδα δοντιών
- Ατυχήματα και Ασφάλεια- Πρόληψη ατυχημάτων
- Πρώτες Βοήθειες (μαθαίνω να προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους)
- Εθελοντισμός και Υγεία: Αιμοδοσία, Προσφορά ιστών και Οργάνων

Ψυχική Υγεία

Κοινωνική Συναισθηματική ανάπτυξη:

- Συναισθηματική και Ψυχοκινητική Ανάπτυξη - Αντιμετώπιση Προβλημάτων
- Αυτοεκτίμηση, Αυτοσυναίσθημα - Ανάπτυξη Δεξιοτήτων- Διαχείριση συναισθημάτων
- Διαπροσωπικές Σχέσεις - Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας – επικοινωνίας - Διαχείριση εγωκεντρισμού - συγκρούσεων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για αντιμετώπιση του άγχους και του φόβου
- Αντιμετώπιση πένθους - Διαχείριση της απώλειας σημαντικού προσώπου
- Φιλαναγνωσία και κοινωνική - συναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή
- Προεφηβεία, συμπεριφορές και αντιλήψεις - Αντιμετώπιση προβλημάτων
- Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό/ από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο- συναισθηματική/ κοινωνική ενδυνάμωση μαθητή
- Αντιμετώπιση θυματοποίησης του μαθητή (bullying), Πρόληψη - αντιμετώπιση της ενδοσχολικής/ εξωσχολικής βίας – σχολική ενδυνάμωση
- Πρόληψη και αντιμετώπιση των εξαρτήσεων (ναρκωτικά, αλκοόλ, κάπνισμα, ηλεκτρονικά μέσα, τυχερά παιχνίδια, κλπ)
- Ασφαλές διαδίκτυο - Ηλεκτρονικός εκφοβισμός (cyberbullying)

Υγεία, Ιστορία και Τέχνη

- Μυθολογία, Ιστορικές Αντιλήψεις για την υγεία, Έθιμα, δοξασίες και λαογραφικά στοιχεία
- Διατροφικές συνήθειες και έθιμα (τοπική ιστορία- διατροφή στην πορεία του χρόνου)
- Μνημεία, Έργα και αρχαιολογικοί χώροι (π.χ. προσωποποιήσεις Υγείας, Ασκληπιεία κ.ά.)
- Διαχείριση συναισθημάτων μέσα από την τέχνη- Παιδί και τέχνη
- Λογοτεχνία: Ζητήματα σωματικής/ ψυχικής υγείας και ποιότητας ζωής στην μυθιστοριογραφία και την ποίηση

β. Αγωγή του Ενεργού Πολίτη

Ανθρώπινα Δικαιώματα – Δημοκρατία

- Προβλήματα Φτώχειας, Αναλφαβητισμού, Αποκλεισμού κ.ά
- Δημοκρατικά δικαιώματα, δικαιώματα του πολίτη, δικαιώματα του παιδιού (ατομικά - πολιτικά - κοινωνικά - μεταϋλικά)
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις των μαθητών στο σχολείο και στην κοινωνία
- Κοινωνικός αποκλεισμός, ένταξη, Ισότητα ευκαιριών
- Ισότητα φύλων- δικαιώματα στη διαφορά
- Ρατσισμός, ξενοφοβία
- Αγωγή ειρηνικής συνύπαρξης - Αποδοχή διαφορετικότητας
- Εθελοντισμός, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνία πολιτών
- Ολυμπισμός -Οικουμενικότητα

Ποιότητα Ζωής

- Φυσική Ζωή, άσκηση και υγιεινός τρόπος διαβίωσης
- Διατροφικές συνήθειες και αστικός τρόπος ζωής
- Μεσογειακός τρόπος διατροφής
- Διατροφικές συνήθειες και μεταλλαγμένα τρόφιμα
- Κατοικία, Υγιεινή και Ασφάλεια

- Ποιότητα ζωής στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον – Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία- Έκθεση σε τοξικές ουσίες
- Πόλη και Σωματική/ Ψυχική Υγεία
- Διαχείριση του ελεύθερου χρόνου και παιδικό παιχνίδι
- Πολιτική Προστασία: Πρόληψη και αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων/ Σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές

Κυκλοφοριακή Αγωγή

- Αγωγή οδικής συμπεριφοράς πεζών και οδηγών
- Αγωγή της οδικής συμπεριφοράς μαθητών: οι μαθητές ως οδηγοί και ως επιβάτες – διαμόρφωση κυκλοφοριακής συνείδησης- πρόληψη ατυχημάτων
- Οδική Ασφάλεια

Αγωγή του καταναλωτή

- Αγωγή του καταναλωτή και οικονομία/ κοινωνία
- Πληθυσμιακές μετακινήσεις και κατανάλωση
- Υγεία και κατανάλωση - Αγωγή υγιεινής διατροφής – Φυσική άσκηση- Πρόληψη παιδικής παχυσαρκίας
- Ανάλυση προτύπων κατανάλωσης και ανάπτυξη καλών πρακτικών
- Διαφήμιση και αγωγή του καταναλωτή, Αγωγή τηλεόρασης και ΜΜΕ

**Οι Υπεύθυνοι/ες
των Σχολικών Δραστηριοτήτων**

Μ. Δημοπούλου Κ.Κύρδη Τ. Δούκας

**Ο Διευθυντής Εκπαίδευσης
της Α΄ Δ/νσης Π.Ε. Αθηνών**

Αναστάσιος Παπαγεωργίου

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (2016-2017)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α' Δ/ΝΣΗ Π.Ε. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: ..... ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ : .....

ΤΗΛ. .... FAX ..... e-mail Σχ. ....

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: ..... ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: .....

ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ: Αρ. πράξης: ..... Ημερομηνία: .....

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

ΤΑΞΗ: ..... ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ: ..... ΑΓΟΡΙΑ: ..... ΚΟΡΙΤΣΙΑ: .....

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (σταθερό, κινητό, e-mail)	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡ. ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
		Τηλ: ..... Κινητό:..... e-mail	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ/Α ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ/ΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (σταθερό, κινητό, e-mail)	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡ. ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ .....

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ – ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ (ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ)
.....
.....
.....

3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)
.....
.....

4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
.....
.....
.....

5. ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. ΔΙΑΡΚΕΙΑ (2-5 μήνες): .....

7. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΙ .....

8. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ (ΦΟΡΕΙΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ – ΠΡΟΣΩΠΑ) .....

9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ / ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
.....

Ο/Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Ο/Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΝΤΡΙΑ

Όνοματεπώνυμο – υπογραφή

(Σφραγίδα)

Όνοματεπώνυμο – υπογραφή